NN 136/2020 (9.12.2020.), Pravilnik o utvrđivanju sastava sirovog mlijeka

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2605

Na temelju članka 78. stavka 3. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18 i 42/20) ministrica poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU SASTAVA SIROVOG MLIJEKA

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom utvrđuju se kemijski sastav, fizikalna svojstva te razredi sirovog mlijeka koje se koristi u proizvodnji konzumnog mlijeka i mliječnih proizvoda.

(2) Utvrđivanje sastava sirovog mlijeka provodi se i radi dostavljanja obavijesti u skladu s člankom 2. stavkom 3. točkama a. i b. Uredbe Komisije (EU) broj 479/2010 od 1. lipnja 2010. o utvrđivanju pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u pogledu obavješćivanja Komisije od strane država članica u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (SL L 135, 2. 6. 2010).

(3) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na sirovo mlijeko koje potječe od domaćih životinja vrsta goveda, ovce i koze.

Članak 2.

(1) Za potrebe ovoga Pravilnika koriste se sljedeće definicije pojmova:

1) *sirovo mlijeko* ima jednako značenje kao definicija korištena u Prilogu I. točki 4., podtočki 4.1. Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004.)

2) *prvi otkupljivač* ima jednako značenje kao definicija korištena u članku 151. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20. 12. 2013.)

3) *isporuka mlijeka* znači svaku isporuku sirovog mlijeka, koja ne uključuje druge mliječne proizvode, od proizvođača prvom otkupljivaču, bez obzira obavlja li prijevoz sirovog mlijeka proizvođač, otkupljivač ili treća strana

4) *proizvođač* jest poljoprivrednik koji obavlja djelatnost proizvodnje sirovog mlijeka

5) *geometrijski prosjek za ukupni broj mikroorganizama* jest geometrijski prosjek tijekom dvomjesečnog razdoblja, s najmanje dva uzorka mjesečno

6) *geometrijski prosjek za ukupni broj somatskih stanica* jest geometrijski prosjek tijekom tromjesečnog razdoblja, s najmanje jednim uzorkom mjesečno

7) *viša sila* jest nenadani događaj na koji se nije moglo utjecati i koji nije bilo moguće predvidjeti, a zbog kojeg se nije moglo izvršiti ispitivanje iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika

8) *rezidua* jest ostatak tvari s farmakološkim djelovanjem, ostatak njihovih metabolita i drugih tvari koje mogu zaostati u životinjskim tkivima, organima i/ili proizvodima i kao takve mogu biti škodljive za zdravlje ljudi

9) *inhibitorne tvari* su antimikrobni lijekovi, detergenti i dezinficijensi.

(2) Ostali pojmovi korišteni u ovome Pravilniku imaju jednako značenje kao i pojmovi koji se koriste u Zakonu o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18 i 42/20).

Članak 3.

(1) Sirovo mlijeko mora udovoljavati uvjetima navedenima u Prilogu I. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(2) Sirovo mlijeko se odmah po mužnji mora hladiti na odgovarajuću propisanu temperaturu (≤8 °C kod svakodnevne otpreme mlijeka, ili ≤6 °C ako nije svakodnevna otprema), osim ako se prerađuje u roku od dva sata od mužnje ili je za proizvodnju određenih mliječnih proizvoda potrebna viša temperatura.

Članak 4.

Za preračun količine sirovog mlijeka iz litara u kilograme koriste se sljedeći koeficijenti:

– 1,030 za sirovo kravlje mlijeko

– 1,030 za sirovo kozje mlijeko i

– 1,036 za sirovo ovčje mlijeko.

Članak 5.

(1) Sirovo mlijeko se ispituje radi utvrđivanja sadržaja mliječne masti, bjelančevina, suhe tvari bez masti i utvrđivanja točke ledišta.

(2) Sirovo mlijeko se ispituje i radi utvrđivanja ukupnog broja somatskih stanica i ukupnog broja mikroorganizama.

(3) Kako bi se utvrdila prisutnost inhibitornih tvari sirovo mlijeko se ispituje sukladno posebnom propisu o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji.

(4) Ispitivanje sastava sirovog mlijeka proizvođača provodi se na temelju uzoraka uzetih od strane za to osposobljene osobe.

(5) Ispitivanje sastava sirovog mlijeka i prisutnosti inhibitornih tvari u sirovom mlijeku prema stavcima 1., 2. i 3. ovog članka provode se od strane Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu u Centru za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda sa sjedištem u Križevcima (u daljnjem tekstu: HAPIH) akreditiranom sukladno HRN EN ISO 17025.

Članak 6.

(1) Ispitivanje:

– sadržaja mliječne masti obavlja se na minimalno dva uzorka mjesečno,

– sadržaja bjelančevina obavlja se na minimalno dva uzorka mjesečno,

– sadržaja suhe tvari obavlja se na minimalno dva uzorka mjesečno,

– broja mikroorganizama obavlja se na minimalno dva uzorka mjesečno,

– broja somatskih stanica obavlja se na minimalno jednom uzorku mjesečno,

– prisutnosti inhibitornih tvari obavlja se na minimalno jednom uzorku mjesečno,

– radi utvrđivanja točke ledišta obavlja se ukoliko za to postoji potreba, te ukoliko kod otkupljivača mlijeka za to postoje tehničke i organizacijske mogućnosti.

(2) Utvrđivanje točke ledišta iz stavka 1. ovoga članka provodi se na uzorcima ohlađenim na 8 °C i dostavljenim u HAPIH u roku od 24 sata od trenutka uzimanja

(3) Učestalost i vrijeme uzimanja uzoraka sirovog mlijeka za potrebe ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka organizira i prati HAPIH.

(4) Prvi otkupljivač ili proizvođač mogu zatražiti veći broj ispitivanja u odnosu na one navedene u stavku 1. ovoga članka, ako je o tome prethodno poslana obavijest prema HAPIH-u prije početka isporuke sirovog mlijeka.

Članak 7.

(1) Uzimanje uzoraka sirovog mlijeka i postupak s njima mora biti u suglasju s hrvatskom normom HRN EN ISO 707 »Mlijeko i mliječni proizvodi – Poduka za uzorkovanje«.

(2) Uzorci sirovog mlijeka za ispitivanje nakon uzimanja ni na koji način ne smiju biti promijenjeni te ne smiju biti dodijeljeni drugom proizvođaču ili zamijenjeni sa uzorkom sirovog mlijeka drugog proizvođača.

(3) Proizvođač koji ima više izdvojenih lokacija u kojima proizvodi mlijeko, a svaka lokacija čini zasebnu cjelinu uključujući i zasebni prostor za skladištenje sirovog mlijeka, mora zatražiti da se uzimanje i ispitivanje uzoraka sirovog mlijeka za svaku takvu lokaciju vrši zasebno.

Članak 8.

(1) Uzimanje uzoraka sirovog mlijeka svakog proizvođača za potrebe ispitivanja vrši se ručno.

(2) Uzimanje uzoraka sirovog mlijeka vrši se za svakog proizvođača zasebno.

(3) Kod uzimanja uzorka sirovog mlijeka obavezno je poštivanje načela reprezentativnosti za skupni uzorak sirovog mlijeka proizvođača.

(4) Ručno uzimanje uzorka sirovog mlijeka za ispitivanje vrši se prikladnom grabilicom koja mora biti čista i suha prije svakog ponovnog uzimanja uzorka sirovog mlijeka.

(5) Uzorci sirovog mlijeka nakon uzimanja do trenutka ispitivanja u HAPIH-u moraju biti čuvani i transportirani na način koji ne utječe na mogućnost pouzdanog utvrđivanja njegovog sastava temeljem članka 5. ovog Pravilnika.

Članak 9.

(1) Za potrebe ovoga Pravilnika ispravno uzetim uzorcima sirovog mlijeka smatraju se uzorci kod kojih je utvrđeno da sadrže:

a) za kravlje mlijeko

a. najmanje 3%, a najviše 5,5% mliječne masti,

b. najmanje 2,5%, a najviše 4% bjelančevina;

b) za ovčje mlijeko

a. najmanje 3%, a najviše 12% mliječne masti,

b. najmanje 3,8%, a najviše 8% bjelančevina;

c) za kozje mlijeko

a. najmanje 2,5%, a najviše 5% mliječne masti,

b. najmanje 2,5%, a najviše 4,5% bjelančevina.

(2) Ne uzima se uzorak sirovog mlijeka koje ne zadovoljava vrijednosti navedene u Prilogu I. točki 4. ovoga Pravilnika.

Članak 10.

(1) Osobe koje uzimaju i pripremaju uzorke sirovog mlijeka kao i prateću dokumentaciju moraju biti za to osposobljene o čemu posjeduju odgovarajući dokaz izdan od strane HAPIH-a.

(2) Osposobljavanje osoba iz stavka 1. ovoga članka provodi HAPIH.

(3) Iznimno osposobljavanje osoba iz stavka 1. može provesti i prvi otkupljivač, ako je o tome poslao obavijest i dostavio dokaz o osposobljavanju u HAPIH.

(4) HAPIH vodi evidenciju o osposobljenim osobama za uzimanje uzoraka sirovog mlijeka, prati njihov rad te organizira edukacije o pravilnom uzimanju i pripremi uzorka sirovog mlijeka te prateće dokumentacije.

(5) Ako se uzorci sirovog mlijeka uzimaju zasebno u svrhu utvrđivanja prisutnosti inhibitornih tvari, uzimanje uzoraka je moguće i od strane za to ovlaštene osobe prvog otkupljivača.

Članak 11.

(1) Ako HAPIH utvrdi da osposobljena osoba učestalo uzima neispravne uzorke sirovog mlijeka ili neispravno popunjava prateću dokumentaciju dužna je o tome obavijestiti prvog otkupljivača.

(2) U dostavi obavijesti iz stavka 1. ovoga članka HAPIH prvom otkupljivaču dostavlja i izvješće o utvrđenim nepravilnostima.

(3) Nakon dostave obavijesti iz stavka 1. ovoga članka prvi otkupljivač je dužan provesti dodatnu edukaciju i pojačano pratiti rad osposobljene osobe za koju mu je dostavljena obavijest.

Članak 12.

(1) Ako se utvrdi da osposobljena osoba i dalje u roku od dva mjeseca uzastopno nakon dodatne edukacije iz članka 11. stavka 3. ovoga Pravilnika nastavi sa neispravnim uzimanjem uzoraka sirovog mlijeka ili neispravnim popunjavanjem prateće dokumentacije, HAPIH je dužan o tome obavijestiti prvog otkupljivača.

(2) Nakon zaprimanja obavijesti iz stavka 1. ovoga članka uzimanje uzoraka mlijeka i popunjavanje prateće dokumentacije dužan je osigurati prvi otkupljivač sve dok se ne utvrdi da je prethodno osposobljena osoba uspješno završila ponovno osposobljavanje o ispravnom uzimanju uzoraka sirovog mlijeka za ispitivanje i popunjavanje prateće dokumentacije ili uzimanje uzoraka mlijeka vrši nova za to osposobljena osoba.

(3) Provedbu dodatne edukacije osposobljenih osoba prvi otkupljivač dogovara s HAPIH-om.

Članak 13.

(1) Prvi otkupljivač prije početka otkupa sirovog mlijeka obavještava HAPIH o svim proizvođačima s kojima ima sklopljen pisani ugovor o uvjetima isporuke sirovog mlijeka kao i svim promjenama proizvođača s kojima ima sklopljen pisani ugovor o uvjetima isporuke sirovog mlijeka.

(2) HAPIH je dužan osigurati potreban broj bar kodova i bočica za uzorkovanje sukladno članku 6. ovoga Pravilnika za svakog proizvođača za kojeg mu je dostavljena obavijest iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 14.

(1) HAPIH zaprima uzorke sirovog mlijeka i ispituje njihov sastav te vodi evidenciju o datumu i načinu uzimanja uzoraka, konzerviranja, metodi i datumu ispitivanja te o dobivenim rezultatima.

(2) Od trenutka uzimanja uzorka do trenutka dostave uzorka u HAPIH ne smije proći više od tri dana.